

عملیات «فتح المبین» نقطه اوج دستیابی سپاه پاسداران به توپ های عراقی بود که گردان های سازمانی توپخانه سپاه تشکیل شدند. توپخانه سپاه با سرعت به استانداردهای مورد قبول دست یافت و ابتکاراتی نیز از خود بروز داد؛ به نحوی که در عملیات های بعدی به نحو احسن و به طور مستقل و گسترده، آتش توپخانه را در پشتیبانی از نیروهای رزمنده به خدمت گرفت. عملیات «والفجر ۸» از جمله عملیات های بزرگی است که مستقیماً به دست سپاه پاسداران انقلاب اسلامی انجام شد و گردان های توپخانه نیز در آن جایگاه منحصر به فردی داشتند و به همین دلیل با تداوم این شایستگی ها، مسئولان این واحد بعدها مورد تقدیر فرماندهی جنگ قرار گرفتند؛ به هر حال، مرور و بررسی گزیده هایی از اسناد عملیات «والفجر ۸»، شمه ای از مسایل، مشکلات، روند کار، عملکرد و فراز و فرودها و حساسیت های کاری واحد توپخانه را پیش رو قرار خواهد داد.

۱۲۲ میلیمتری ۴ گردان
 ۱۵۵ میلیمتری ۲ گردان مینا
 ۱۵۲ میلیمتری ۱ گردان
 ۱۳۰ میلیمتری ۶ گردان
 ۱۰۵ میلیمتری ۱ گردان
 - کاتیوشا ۴ گردان
 که جمعاً ۵ گردان آن در گروه های توپخانه و بقیه در لشکرها سازماندهی شده اند.
 (۲) با توجه به استعداد رزمی سپاه (۱۵ لشکر و ۱۰ تیپ مستقل پدافندی) و میزان خطوط پدافندی ای که سپاه مسئولیت آن را دارد، این استعداد به شدت ناکافی و حداقل ۲۰ گردان توپخانه برای داشتن حداقل آتش پشتیبانی باید به این استعداد اضافه شود.
 (۳) باتوجه به بند ۲ ضرورت استفاده از توپخانه ارتش جهت

- آقای محسن رضایی فرمانده وقت سپاه برای تقویت آتش عملیات منطقه فدک در نامه ۶۴/۷/۱۱ به آقای هاشمی رفسنجانی فرمانده قرارگاه خاتم الانبیا (ص) چنین نوشت:
 «باسمه تعالی
 شماره: ۱۳۰۸-۱ ا د ف
 تاریخ: ۱۳۶۶/۷/۱۱
 فرماندهی کل
 حضور سرور گرامی حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای هاشمی رفسنجانی دام عزه - با اهدای سلام و تحیات:
 احتراماً موارد زیر به استحضار می رسد:
 (۱) استعداد توپخانه سپاه در حال حاضر حدود ۱۴ گردان به شرح زیر می باشد:



بعد از جلسه‌ای که با حضور فرماندهی تشکیل شده بود، نسبت به عملیات منطقه شماره ۳ توجیه شدیم. در حین بحث طرح مانور، از طرف فرماندهی تأکید بر اصل غافلگیری می‌شد و در بحث توپخانه با توجه به مسأله غافلگیری، این مسأله مطرح شد که یگان‌های توپخانه در شب عملیات اشغال موضع تعجیلی کرده و با امکانات مهندسی‌ای که در اختیار گذاشته می‌شود، برای روزهای آینده مواضع احداث شود که البته با توجه به سایر امکانات و اقدامات مهندسی امکان عملی کردن همچون طرحی در شب عملیات مشکل و یا غیرممکن می‌باشد؛ ولی به هر حال، ما برای شناسایی زمین به همراه برادر عبدا... ی به منطقه رفته و از نزدیک زمین منطقه را بررسی کرده و گزارش خود را در جلسه‌ای، که با حضور فرمانده و عناصر عملیاتی قرارگاه خاتم تشکیل شده بود، به طور شفاهی تذکر دادیم که اگر عملیات در تابستان انجام گیرد، منطقه برای اشغال موضع تعجیلی توپخانه آمادگی دارد؛ ولی اگر در فصل بارندگی انجام شود، نیاز به زیرسازی مواضع توپخانه و جاده‌های مواصلاتی دارد.

ما بعد از این جلسه، در تماس‌های مکرر با معاونت عملیات قرارگاه در مورد اقدامات مهندسی سؤال می‌کردیم که جواب داده می‌شد: به موقع خواهیم گفت و با این جواب، ما قطعاً فکر می‌کردیم که عملیات در فصل تابستان انجام خواهد شد. با توجه به مشکلات کاری‌ای که داشتیم، ما فقط در مورد منطقه، برآورد توپخانه (اولیه) را انجام دادیم و فکر می‌کردیم عملیات در فصل تابستان با غافلگیری انجام خواهد شد؛ ولی با گذشت زمان عکس این ثابت شد که برای احداث مواضع سریعاً با شناور توپخانه کربلا هماهنگی کردیم تا اقدامات مهندسی کل منطقه را تهیه و توسط قرارگاه کربلا به فرماندهی خاتم ارسال شود که البته در ارسال این کالک زمان‌گشی بی‌مورد انجام گرفته است که فعلاً جای بحث آن نیست.

الآن این سؤال مطرح است که اگر ما بخواهیم به حول قوه‌الهی در این منطقه با قدرت عمل کنیم، آتش پشتیبانی را با توجه به مسایل حفاظتی به چه شکلی می‌خواهیم انجام دهیم؟ و اگر تدبیر فرماندهی، کل عملیات در این منطقه باشد، با از دست دادن زمان آیا باز مسأله قرارگاه نجف در عملیات بدر تکرار خواهد شد؟ (با توجه به اهمیتی

پشتیبانی نیروهای سپاه همواره مطرح بوده و لذا مرتباً هماهنگی‌هایی در این زمینه صورت می‌گرفته است که طبعاً باعث بروز اشکالاتی می‌شود و انرژی بسیار زیادی از مسؤولین سپاه و ارتش تلف شده، نهایتاً به ندرت بهترین روش پشتیبانی حاصل می‌شده است و با توجه به اینکه در حال حاضر استقلال بیشتری نسبت به گذشته در اجرای مأموریت رزمی بین سپاه و ارتش وجود دارد، ادامه هماهنگی از گذشته مشکل‌تر خواهد بود.

۴) لازم به یادآوری است که نیروی زمینی [ارتش] با استعداد رزمی که مطلع می‌باشید، بیش از ۷۰ گردان توپخانه در لشکرها و تیپ‌های مستقل و گروه‌های توپخانه خود دارد.

۵) باتوجه به موارد مذکور و پیش‌بینی حداکثر توان سپاه در اضافه کردن استعداد آتش، لازم است برای انجام عملیات‌های مستقل و تأمین خطوط پدافندی، گردان‌های توپخانه زیر از نیروی زیرزمینی با استعداد پرسنلی و سهمیه مهمات مربوطه به سپاه مأمور گردند (تا تدریجاً پس از جایگزینی عودت داده شوند).

- ۴ گردان توپخانه ۱۰۵ م. م

- ۶ گردان توپخانه ۱۵۵ م. م (۴ گردان کششی - ۲ گردان)

- ۴ گردان توپخانه ۱۲۰ م. م

- ۴ گردان موشک‌انداز ۱۲۲ م. م کاتیوشا

لذا خواهشمند است اگر صلاح می‌دانید دستورات لازم را در این زمینه ابلاغ فرمایید.

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

محسن رضایی»

- یک ماه بعد (شهید) حسن شفیع زاده، فرمانده توپخانه سپاه، ضمن گزارشی از وضعیت جاری، نیازمندی‌ها و راهکارهای عملیاتی مربوط به توپخانه را به فرمانده سپاه (قرارگاه خاتم ۱) ارائه داد:

«باسمه تعالی

شماره ۷۶ - ۳۷ - س

تاریخ: ۶۴/۸/۱۰

به: فرماندهی قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)

از: توپخانه قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)

موضوع: منطقه شماره ۳

۴) برای اجرای بند ۱ و ۲ به نظر می‌رسد که با توجه به شناختی که از برادران ارتش جمهوری اسلامی داریم، زمان عملیات بشکلی طرح‌ریزی شود که در آن ایام، برادران ارتش عملیاتی نداشته باشند؛ چون تجربه ثابت کرده است که عملیات برادران ارتش، هرچند محدود هم باشد، یگان‌های توپخانه زیادی را به خود اختصاص می‌دهد و سپاه با توجه به کمبود بیش از حد توپخانه برای همچون عملیات‌هایی نیاز به یگان توپخانه بیشتری دارد. در پایان، به توپخانه قرارگاه خاتم‌الانبیا (ص) (باتوجه به تجارب گذشته) پیشنهاد می‌کنیم که هر کار مهندسی‌ای که در منطقه ناتمام مانده و یا شروع نشده است، با تمام توان تا شروع فصل بارندگی ادامه پیدا کند و منطقه از هر لحاظ مخصوصاً مواضع توپخانه، پدافند هوایی، هوانیروز و آماده عملیات شود تا در حین این کار عملیاتی در منطقه جنوب، کار را به گستردگی عملیات قرارگاه سلمان انجام بدهیم که باید با تبلیغات وسیع [توجیه] انجام گیرد تا یک ماه بعد، عملیات خود را در منطقه شماره ۳ را با آمادگی کامل شروع کنیم. (ان‌شاء...)

البته این طرح را برای تمامی مناطق عملیاتی پیشنهاد می‌کنیم؛ مثلاً: اگر قرار است در منطقه مریوان عملیاتی انجام گیرد، اقدامات مهندسی و هم‌زمان با طرح‌ریزی و کوچ کردن یگان‌های مانوری به آن منطقه انجام نشود؛ بلکه بعد از اقدامات مهندسی در منطقه مریوان، عملیاتی در منطقه انجام شود تا ان‌شاء... ضمن فریب دشمن با آمادگی رزمی کامل با دشمن درگیر شویم.

والسّلام

به امید آزادی کربلا و قدس عزیز
توپخانه قرارگاه خاتم‌الانبیاء
شفیع زاده»

- با فعل و انفعالات صورت گرفته، فرمانده کل سپاه مجدداً در آذرماه طی درخواست جدیدی از آقای هاشمی خواستار مأمور شدن ۲۵ گردان توپخانه ارتش به سپاه شد:

«باسمه تعالی
فرماندهی کل

شماره: ۱۳۱ - ۱ - ف - ط

که عملیات قرارگاه نجف در بدر داشت و برخورد غیرفعال قرارگاه مهندسی و قرارگاه کربلا در مورد مواضع توپخانه که باید در اختیار قرارگاه نجف قرار می‌گرفت) اگر ما بخواهیم در عمل تردیدی نداشته باشیم و با قدرت وارد عمل بشویم، باید بدون لحظه‌ای تردید تصمیم و با این اقدامات به ظاهر حفاظتی خودمان را فریب ندهیم و ما الآن که این گزارش را خدمت‌تان می‌نویسم، حدوداً یک ماه است که روی چگونه عمل کردن (مهندسی) در منطقه بحث می‌کنیم و تا چند روز دیگر هوای فصلی منطقه به ما اجازه کار را نخواهد داد.

اگر فرماندهی در نظر دارد اهداف مشخص شده در این منطقه را بعد از تصرف، تحکیم موضع نموده، پدافند نماید، در این رابطه به نکاتی چند اشاره می‌شود:

۱) یگان‌های آتش: منطقه عملیات به شکلی قرار گرفته است که مأموریت توپخانه به مراتب بیشتر از گذشته می‌باشد و توپخانه ضمن پشتیبانی نزدیک و عملیات ضد آتشبار در منطقه درگیری باید این عملیات را به دور از منطقه درگیری با اجرای آتش روی جاده‌های مواصلاتی، عقبه‌های دشمن، قرارگاه‌های فرماندهی و عملیات را پشتیبانی کند. که در این رابطه باید یگان آتش خودی به مراتب بیشتر از دشمن یعنی باشد.

۲) مهمات: قبضه بدون مهمات هیچ موقع مفهومی ندارد و با توجه به اهداف مشخص شده تأکید فرماندهی در مورد آتش بیشتر، نیاز به مهمات کافی دارد که با توجه به به کارگیری صحیح و الهام گرفته از آیه مبارکه «و ما رمیت اذ رمیت و لکن ا... رمی» (بخشی از آیه ۱۷ سوره انفال ۸) بتوان دشمن را در منطقه منهدم کرد.

۳- مواضع مناسب: باید مواضع توپخانه به شکلی احداث گردد که آسیب‌پذیری کمتری داشته باشد تا بتوان در مقابل عملیات ضد آتشبار و بمباران هوایی از انهدام جلوگیری کرد.

پس باید ضمن داشتن استحکامات مناسب، اصل پراکندگی حتماً مراعات شود که متأسفانه عکس این موضوع در این منطقه به ما تحمیل شده و با توجه به اینکه یگان‌های آتش در یک خط چند کیلومتری قرار دارند، آسیب‌پذیری را خیلی بالا برده است. در این رابطه ما دو موضوع را نباید فراموش کنیم: «اجرای مأموریت به موقع و حفظ پرسنل و سلاح»

تاریخ ۶۴/۹/۳۰

با اهدای سلام و تحیات، بدین وسیله میزان توپخانه مورد نیاز سپاه و نحوه تأمین آن را برای اجرای عملیات فدک به شرح زیر به استحضار می‌رساند:

در طرح ریزی عملیات فدک به منظور تأمین آتش مورد نیاز عملیات در مجموع ۴۵ گردان توپخانه پیش بینی گردید که از این میزان، ۹ گردان در سپاه موجود بوده، مابقی باید از ارتش تأمین گردد؛ علی‌الحال، با توجه به مأموریت واگذاری شده به ارتش و پیش بینی حداقل برآورد آتش جهت شروع عملیات فدک، میزان نیازمندی توپخانه حداقل ۳۴ گردان می‌باشد که باتوجه به موجودی سپاه، لازم است که ۲۵ گردان توپخانه مطابق جدول زیر قبل از ۶۴/۱۰/۵ به سپاه مأمور شود تا ان شاء... برطبق زمانبندی، عملیات توسط سپاه سازماندهی شود.

لذا خواهشمند است دستور فرمایید نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران ضمن رعایت موارد زیر و هماهنگی‌های لازم با مسئول توپخانه سپاه برادر حسن شفیق زاده، اقلام فوق‌الذکر را حداکثر تا ۶۴/۱۰/۵ به سپاه مأمور نماید.
(۱) افسر رابط نزاجا جهت هماهنگی معرفی شود.

عملیات و تأمین مهمات مورد نیاز در عملیات مطابق روز آمار برآورد شده آمادگی کامل داشته باشد.

(۴) یگان‌های واگذاری حتی‌المقدور از منطقه جنوب به سپاه مأمور گردند.

خداوند بر طول عمر و سلامتی امام(ره) عزیز و یاران صدیقش بیفزاید. و من ا... التوفیق

فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

محسن رضایی»

- آقای هاشمی رفسنجانی در ۶۴/۱۰/۱۹ بر اساس نظریه کمیسیون مربوط، با واگذاری ۱۵ گردان از توپخانه ارتش به سپاه موافقت کرد:

«باسمه تعالی

از: فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص)

به: ف نزاجا

شماره ۱۰۰

تاریخ ۱۹-۱۰-۶۴

الف) با توجه به بررسی و نظرات کمیسیون مربوطه نسبت به واگذاری ۱۵ گردان توپخانه به نیروی زمینی سپاه پاسداران به شرح زیر تا تاریخ ۶۴/۱۰/۲۷ اقدام نمایید.

۲۰ روز اول	۱۰ روز بعد			
۱۰۰ تیر	۸۰ تیر	۳ گردان توپخانه	م.م.۱۰۵	۱. هویتر
۱۶۰ راکت	۱۲۰ راکت	۱ گردان توپخانه	م.م.۱۲۲	۲. موشک انداز کاتیوشا
۸۰ تیر	۶۰ تیر	۴ گردان توپخانه	م.م.۱۳۰	۳. توپ
۱۰۰ تیر	۸۰ تیر	۶۰ گردان توپخانه خودکشی	م.م.۱۵۵	۴. هویتر
۳۰ تیر	۲۰ تیر	۱ گردان توپخانه خودکشی	م.م.۲۰۳	۵. هویتر

ب) با توجه به امکان برداشت مجدد یگان‌های توپخانه از خطوط پدافندی شمال غرب، غرب و جنوب عملیات خود در دو محور را با در نظر گرفتن این امکانات طرح ریزی نمایید.

۲۰ روز اول	۱۰ روز بعد			
۱۰۰ تیر	۸۰ تیر	۴ گردان توپخانه	م.م.۱۰۵	۱. هویتر
۱۶۰ راکت	۱۲۰ راکت	۲ گردان توپخانه	م.م.۱۲۲	۲. موشک انداز کاتیوشا
۸۰ تیر	۶۰ تیر	۸ گردان توپخانه	م.م.۱۳۰	۳. توپ
۱۰۰ تیر	۸۰ تیر	۱۰ گردان توپخانه خودکشی	م.م.۱۵۵	۴. هویتر
۳۰ تیر	۲۰ تیر	۱ گردان توپخانه	م.م.۲۰۳	۵. هویتر

(۲) یگان‌های فوق‌الذکر به لحاظ پرسنل، قبضه توپ، امکانات مخابراتی، مهندسی، ترابری، خدماتی و مهمات بار مبنی آمادگی کامل عملیاتی داشته باشند.

(۳) نیروی زمینی جهت پشتیبانی یگان‌های مذکور به لحاظ تعمیرات، تأمین قطعات از رده خارج شده در حین

-لیکن وسعت منطقه عملیاتی و همچنین مانع بزرگی همچون رودخانه ارونند برای نقل و انتقال توپخانه‌ها، (شهید) شفیع زاده را بر آن داشت که معضلات و واقعیت‌های موجود را برای فرمانده خود بازگو کند تا ضمن کسب تکلیف، موارد مزبور در طراحی‌های عملیاتی از سوی فرماندهی، مورد غفلت قرار نگیرد.

«باسمه تعالی

شماره: ۱۲۱ - ۳۷ - س

تاریخ: ۶۴/۱۰/۲۳

پیوست: ۶ برگ

سری

به: فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص) سپاه

از: توپخانه قرارگاه خاتم‌الانبیاء (ص) سپاه

سلام علیکم:

محترماً، رهنمودهایی که از فرمایشات جناب عالی در رابطه با مأموریت توپخانه برای منطقه عملیاتی فدک دریافت گردیده، بعد از مطالعه و بررسی‌های لازم با توجه به واگذاری ۲۵ گردان توپخانه، به استحضار می‌رساند که اجرای مأموریت به هیچ وجه امکان‌پذیر نیست و از آنجا که حذف بعضی از مأموریت‌ها نه در رده اینجانب است و نه قادر به حذف آن می‌باشم؛ لذا خواهشمند است تدبیر خود را در مورد چگونگی حذف قسمتی از مأموریت توپخانه ابلاغ فرمایید.

لازم به توضیح است که در برآورد اولیه، ۴۵ گردان توپخانه درخواست گردیده بود که در ستاد عالی جنگ نیز بعضی از برادران نظامی تأیید می‌کردند. بعداً جناب‌عالی فرمودید برآورد تعدیل گردد که این امر به ۳۴ گردان توپخانه تقلیل پیدا کرد. در جلسه کمیسیون ستاد عالی جنگ که در حضور حجت‌الاسلام دکتر روحانی مطرح گردید، ضمن تأیید برآورد، هیچ‌گونه دلیلی بر رد آن ارائه نشد. اکنون ما به طور واقعی عملیات آتی را با ۲۵ گردان ناقص پشتیبانی می‌کنیم (مجموع گردان‌های ارتش و سپاه) که درحقیقت، ۱۶ گردان توپخانه می‌باشد.

همان‌گونه که جناب‌عالی در جلسات، مکرر می‌فرمودید که توپخانه در منطقه عملیات فدک نقش تعیین‌کننده دارد، ما قادر هستیم عقبه دشمن را (۴۰ کیلومتر) که جدا از منطقه درگیری (۳۰ کیلومتر) می‌باشد، تهدید کنیم تا دشمن قادر به انجام پاتک‌های قوی نباشد. بدین سان موارد ذیل هرچند که جناب عالی در جلسات متذکر شده‌اید، به عرض می‌رسد:

(۱) وجود رودخانه ارونرود به‌عنوان یک مانع بزرگ آبی در منطقه عملیاتی که نقطه ضعف عمده‌ای برای نیروهای خودی و بالعکس نقطه قوت برای دشمن محسوب می‌گردد، ایجاب می‌نماید که: اولاً: برای عبور پس از کشف تک، سد آتش قوی و مناسبی ایجاد گردد. ثانیاً: خلأ ناشی از زمان لازمه برای انتقال وسایل مهندسی، ادوات، زرهی، ضد زره و توپخانه به آن طرف رودخانه بایستی با اجرای آتش توپخانه پر شده و با انجام عملیات تأخیری توسط توپخانه، دشمن را سرگرم نموده تا قادر به استفاده از این خلأ زمانی نگردد. ثالثاً: با فرض نرسیدن مهمات و سلاح کافی به نیروهای در خط به دلیل بسته شدن عقبه‌شان در رودخانه توسط حملات هوایی و توپخانه دشمن، توپخانه خودی که در این طرف رودخانه مستقر می‌باشد، قادر به پشتیبانی خواهد بود.

(۲) دشمن با داشتن عقبه و زمین مناسب قادر است توپخانه‌های بسیار زیادی ظرف ۲۴ ساعت از شرق بصره به منطقه آورده و آتش سنگین، که مشابه آن را در والفجر ۱ و خیبر شاهد بودیم، روی نیروهای خودی اجراء نماید و در صورتی که از توپخانه مناسبی جهت انجام عملیات ضد آتشبار برخوردار نباشیم، خدای ناکرده ممکن است باعث از دست دادن اهداف عملیات گردد.

(۳) گسترش عمق و عقبه دشمن در عرض جبهه، این امکان را به نیروهای خودی می‌دهد که در صورت داشتن توپخانه زیاد در شمال منطقه تک، آسیب عمده و قابل توجهی به یگان‌های دشمن، که در حال پاتک می‌باشند، وارد نموده، سازماندهی و روحیه آنان را از هم بپاشد.

(۴) توانایی دشمن در استفاده از سلاح‌های شیمیایی به طور وسیع ممکن است، همان‌طور که در عملیات بدر شاهد بودیم، باعث آسیب‌پذیری و خاموش شدن چندین یگان توپخانه ما در یک زمان گردد و لازمه آن پیش‌بینی توپخانه بیشتری می‌باشد.

(۵) نقاط فوق، نمایانگر این مطلب است که توپخانه نقش قطعی و سرنوشت‌ساز در عملیات فدک داشته، قوت آن تضمین پیروزی عملیات و ضعف و کمبود آن می‌تواند خدای ناکرده موجب عدم موفقیت گردد؛ لذا برای انجام پشتیبانی مناسب، توپخانه‌ها به ترتیبی که در جدول پیوستی ذکر گردیده، لازم است تا هم توپخانه‌های مناسب

واقع بینی تنظیم شده به شکلی که طی جلسات مکرر در کمیسیون ستاد عالی جنگ و همچنین جلسات منعقد شده در حضور فرماندهی کل قرارگاه خاتم الانبیا(ص) و فرماندهان ارتش و سپاه که به کرات و به طور مشروح بیان گردید، مورد قبول بوده، تاکنون هیچ گونه دلیل نظامی بر رد آن ارائه نگردیده و صرفاً نداشتن توپخانه را دلیل عدم آن تلقی نموده اند؛ بنابراین، چنین نیست که یک برآورد ایده آل صورت گرفته است که اگر ۴۰٪ آن هم تأمین شود، باز مأموریت قابل اجرا باشد؛ لذا کم شدن آتش برآورد شده مستقیماً در نتیجه عملیات تأثیر می گذارد و قبل از اینکه خدای ناکرده دوباره جمع شویم و پس از کلی بررسی و تجزیه و تحلیل نتیجه بگیریم که اگر ۱۰ گردان دیگر توپخانه داشتیم . باید از همین امروز برای این نقیصه فکری کرد؛ در هر صورت، انتظار می رود تا به یاری خداوند متعال برای انجام یک عملیات موفق و تضمین شده پس از یک سال انتظار مردم شهیدپرور، امکانات جنگ جمهوری اسلامی در جهت تلاش اصلی جنگ بسیج و مصرف گردد.

پیوست:

جدول برآورد توپخانه مورد نیاز منطقه فدک که در مجموع ۴۵ گردان توپخانه می باشد:

۲ قرارگاه عمده (کربلا و نوح)	۶ گردان عمل کلی
۸ یگان آفندی	۸ گردان کمک مستقیم و ۱۶ گردان تقویت
۴ یگان دنبال پشتیبان	۴ گردان کمک مستقیم
۲ تیپ پدافندی (شمال منطقه عملیات)	۲ گردان کمک مستقیم ۲ گردان تقویت ۷ گردان عمل کلی

برآورد تعدیل شده توپخانه منطقه فدک که در مجموع ۳۴ گردان توپخانه می باشد:

۲ قرارگاه عمده (کربلا و نوح)	۴ گردان عمل کلی
۸ یگان آفندی	۸ گردان کمک مستقیم و ۸ گردان تقویت و ۳ گردان عمل کلی
۴ یگان احتیاط	۴ گردان کمک مستقیم
۲ تیپ پدافندی (شمال منطقه عملیات)	۲ گردان کمک مستقیم ۲ گردان تقویت ۳ گردان عمل کلی

کمک مستقیم و تقویت در اختیار یگان های درگیر رزم نزدیک قرار گرفته، همچنین توپخانه های عمل کلی در اختیار فرماندهی قرارگاه ها باشد تا بتوانند پشتیبانی عمومی از یگان ها به عمل آورند و در مواقع لزوم با تمرکز آتش سریع و انبوه در عملیات اعمال نفوذ نمایند.

۶) با توجه به مذاکراتی که در مورد واگذاری مهمات در حضور فرماندهی کل قرارگاه خاتم(ص) مطرح شد و حاکی از تقسیم آن به صورت علی السویه بین کلیه یگان های توپخانه (ارتش و سپاه) بود، که این تقسیم عادلانه و منطقی نبود، لازم است فرماندهی کل عملیات (حجت السلام و المسلمین آقای هاشمی رفسنجانی) مهمات را بر اساس موارد زیر دستور واگذاری فرمایند:

الف - نیازمندی آتش منطقه عملیاتی ارتش و سپاه که به طور همزمان انجام می گردد مشخص گردد.

ب - میزان تأثیر گلوله های اجرا شده روی دشمن در هر کدام از مناطق عملیاتی مقایسه شود.

ج - اهمیت اهداف عملیاتی و حیاتی بودن تصرف و تثبیت آن برای جمهوری اسلامی ایران مشخص گردد.

د - کمبود قبضه را می توان با واگذاری مهمات بیشتر تا حدودی جبران نمود.

۷) پیشنهادات زیر می تواند تا حدودی در حل مشکل کمک نماید:

الف - مأموریت واگذاری به توپخانه سپاه تعدیل گردد؛ به عنوان مثال: منطقه صف که ارتش نیز آن را به عنوان منطقه عملیاتی یدکی برای خود تلقی می نماید، از توپخانه های ارتش تأمین گردد تا در صورت لزوم موجب تسهیل عملیات آتی احتمالی آنان نیز بشود یا عملیات صف به عهده ارتش باشد و یا بعد از اتمام عملیات فدک انجام شود.

ب - یگان های توپخانه از طریق آزادسازی از جبهه های شمال الغرب به سپاه واگذار گردد.

ج - گردان های توپخانه واگذاری از ارتش دارای سازمان کامل باشند.

د - جهت راه اندازی و حاضر به کار نمودن توپهای تعمیری و از کار افتاده سپاه، به تعداد کافی لوله و قطعات از ارتش تحویل شود.

در خاتمه، لازم به توضیح است که برآورد انجام شده با

-در هر صورت، طبق دستور فرمانده قرارگاه خاتم الانبیاء، نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی در تاریخ ۶۴/۱۷۳ با ابلاغیه‌ای به رکن ۳ عملیات جنوب، امریه واگذاری ۱۵ گردان توپخانه ارتش به سپاه پاسداران را صادر کرد و فرماندهی هر توپخانه سپاه نیز در تاریخ ۶۴/۱۷۱۰ طرح آتش توپخانه را بر همین مبنا ارائه داد که با تدابیر انجام شده، واحدهای توپخانه با توانمندی وارد عمل شده، به اجرای آتش پرداختند و رزمندگان را پشتیبانی کردند و به این ترتیب، عملیات با همین نیروهای رزمنده با موقعیت بی نظیری به پیروزی رسید؛ لیکن از آنجا که منطقه تسخیر شده فاو برای حاکمیت عراق جنبه حیثیتی یافته، پس از یک ماه نبرد بی امان از بازپس گیری آن ناتوان مانده بود لذا هرگز از آن چشم پوشی نکرده، در صدد فرصتی تازه برای تصرف آن بود؛ بر همین اساس، فرماندهی سپاه نیز تحرکات دشمن برای تجدید قوا و احتمال حمله را منتفی ندانست و به تدبیر برای استحکام بخشیدن به خطوط پدافندی پرداخت که یکی از عوامل مهم حفاظت از آن هم آتش توپخانه بود؛ بنابراین، فرماندهی قرارگاه خاتم ۱ طی نامه‌ای در تاریخ ۶۴/۱۲/۲۹ به فرماندهی عالی قرارگاه خاتم الانبیاء وضعیت منطقه و کمیّت و کیفیت توپخانه را این چنین تشریح کرد:

«باسمه تعالی

از: ستاد فرماندهی قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) شماره: ۲۲۷ ق ح

به: ف محترم نزاچا تاریخ: ۶۵/۱/۱

موضوع: پدافندی منطقه فاو و الفجر ۸

پیرو مذاکره تلفنی با جانشین محترم نزاچا:

۱- بدین وسیله تصویر نامه شماره ۲۵۵۷ - ۲ د ف ۶۴/۱۲/۲۹ صادره از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به پیوست ارسال می گردد.

۲- خواهشمند است دستور فرمایید در خصوص مفاد مندرج در نامه فوق الذکر سریعاً بررسی و نماینده تام الاختیار آن نیرو رأس ساعت ۹ صبح مورخه ۶۵/۱/۳ در این ستاد واقع در مجلس شورای اسلامی جهت اخذ تصمیم نهایی حضور به هم رساند.

رییس ستاد قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)

حسن روحانی

گیرنده: ف محترم کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت اعزام نماینده تام الاختیار در تاریخ فوق الذکر.

باسمه تعالی

دفتر فرماندهی کل

شماره ۲۵۵۷ - ۲

تاریخ: ۱۳۶۴/۱۲/۲۹

به: فرماندهی قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)

از: فرماندهی قرارگاه خاتم (۱)

سلام علیکم:

محترماً به استحضار می رساند با توجه به نقش مهم و تعیین کننده‌ای که توپخانه در این عملیات داشته و به حول و قوه الهی توانسته تاکنون ضربات سخت و جبران ناپذیر به دشمن یعنی وارد نموده و با انهدام وی به تصرف و تثبیت اهداف کمک شایانی نماید؛ از سوی دیگر، به دلیل اهمیت حیاتی و استراتژیک منطقه برای دشمن یعنی، وی مصمم است به هر قیمتی که شده، اقدام به بازپس گیری منطقه نماید و بدین منظور مشغول تجدید سازمان و اقدامات مهندسی بوده، منتظر تجدید قوا و شرایط جدی مناسب می باشد؛ لذا حفظ و نگهداری خطوط پدافندی فعلی احتیاج به آتش پشتیبانی با قدرت همانند شروع عملیات و حتی بیشتر از آن دارد؛ به همین منظور، موارد زیر را به استحضار می رساند:

۱) دشمن در حال آماده نمودن زمین برای استقرار توپخانه پر حجم و زیاد (حداقل ۵۰ گردان) می باشد که به مقابله با آن احتیاج به توپخانه ۱۳۰ م. م برای انجام عملیات ضد آتشبار دارد که توپ های ۱۳۰ م. م ارتش (قبضه های روسی) اکثراً در اثر کثرت تیراندازی شعله پوش ترکانده و یالوله آن از رده خارج گشته است و توپ های ۱۳۰ م. م سپاه نیز اکثراً حتی دو برابر و یا شاید بیشتر از حد قانونی لوله هایشان گلوله با خرج قوی تیراندازی نموده و در حال حاضر فقط تعداد ۲۰ قبضه توپ جدید (چینی) مشغول کار می باشد و ۲۰ قبضه مشغول تعویض لوله می باشند.

۲) ارتش از اول عملیات ۱/۷ مهمات واگذاری ۱۳۰ م. م را خرج قوی واگذار نموده که به همین دلیل هیچ گونه کارایی آتش دوربرد نداشته و به مقدار خرج ضعیف آن توسط سپاه تعویض گشته و استفاده شده است و اکنون مهمات خرج قوی در سپاه نیز به اتمام رسیده است.

با توجه به اینکه دشمن یعنی عمده فعالیت ها و تمرکز یگان های خود را از برد توپخانه متوسط خارج نموده،

- پیرو نامه فوق، ستاد قرارگاه خاتم الانبیاء در یکم فروردین ۶۵ خواستار اعزام نمایندگان ارتش و سپاه به محل مجلس شورای اسلامی برای اخذ تصمیم فوری در این باره شد. دو روز بعد، جلسه مزبور تشکیل شد و تصمیماتی درخصوص تقویت اتخاذ گردید؛ اما مشکلات همچنان پابرجا بود.

آقای زهستی، جانشین فرمانده توپخانه سپاه، در تاریخ ۶۵/۲/۱۴ گزارشی از جلسه مشترک فرماندهان توپخانه ارتش و سپاه درباره نحوه ادامه همکاری دو سازمان و چگونگی به کارگیری توپخانه در منطقه را به فرمانده کل سپاه ارائه داد و در پایان نوشت:

«باسمه تعالی»

به: فرماندهی قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) سپاه تاریخ:

۶۵/۲/۱۴

از: توپخانه // // // شماره: ۴۲۱ - ۳۷ راس

موضوع: گزارش پیوستی پیوست: ۶ برگ

سلام علیکم:

احتراماً گزارش بررسی توپخانه «والفجر ۸» به همراه برادران اعزامی ارتش به پیوست تقدیم می‌گردد.

والسلام

توپخانه شرق خاتم الانبیاء (ص)

حسن شفیق زاده

گزارش بررسی توپخانه منطقه «والفجر ۸» به همراه هیأت اعزامی ارتش در اجرای ابلاغیه مشترک فرماندهی کل سپاه و جانشین ف نزا مبنی بر: ۳۰۰۰/۱/۱ ق ت خ ۶۵/۲/۳ (۱) همکاری ارتش و سپاه در امر تعمیراتی و تأمین قطعه و دیگر امور لجستیکی.

(۲) بررسی نحوه و کیفیت به کارگیری توپخانه در «والفجر ۸» توسط گروه مشترکی از توپخانه ارتش و سپاه هیأتی از برادران ارتشی مرکب از: ۱- سرهنگ ستاری (جانشین مرکز توپخانه) ۲- سرهنگ فرداد (رکن ۳ مرکز توپخانه) ۳- سرهنگ کریمیان (رئیس کمیته بررسی و تحقیق دانشکده توپخانه) ۴- سرهنگ مدنی (رئیس کمیته تاکتیک) ۵- سرهنگ؟؟؟؟ (استاد تاکتیک) ۶- سرهنگ صدری (افسر توپخانه نزا) ۷- سرهنگ پیشه‌ور (افسر توپخانه نزا) در

توپخانه دوربرد در جلوگیری از بازسازی و فعالیت و تمرکز دشمن و انجام عملیات ضد آتشبار نقش حساس و تعیین کننده‌ای در عملیات دارد که مستلزم آماده نمودن مهمات خرج قوی زیاد و لوله (به ازای هر ۱۱۰۰ گلوله یک عدد لوله) می‌باشد.

(۳) یگان‌های مأمور از ارتش اکثراً با کمبود پرسنل روبه‌رو بوده و نظر به تداوم شبانه‌روزی کار توپخانه نیاز به پرسنل حتی بیشتر از سازمان نیز دارند؛ در صورتی که اغلب پرسنل‌شان کمتر از سازمان بوده و تعدادی نیز شهید و زخمی و شیمیایی گردیده‌اند و علی‌رغم تذکرات مکرر به مسوولین ذیربط ارتش هنوز در این مورد اقدامی صورت نگرفته و برخی یگان‌ها مثل گردان ۳۷۲ کاتیوشا برخی قبضه‌های سالم آن نیز به دلیل فقدان پرسنل کار نمی‌کند.

(۴) مواضع قبلی توپخانه که با ماه‌ها کار طاقت‌فرسای مهندسی قبل از شروع عملیات تهیه گردیده بود، در حال حاضر به دلیل پیشروی نیروهای خودی اکثراً غیرقابل استفاده بوده و نیاز به مواضع جدید در حاشیه اروندرود می‌باشد که به دلیل وجود نخلستان و آب‌گرفتگی در منطقه تهیه موضع نیاز به خاکریز و شن‌ریزی و تهیه پدهای مناسب دارد و چون فرصت بسیار کم می‌باشد، بایستی با توان بسیار زیاد از مهندسی، که شامل تعداد زیادی کمپرسی و ماشین‌آلات می‌باشد، در این جهت اقدام گردد تا با استقرار توپخانه متوسط در حاشیه اروندرود محور ام‌القصر و کارخانه نمک نیز با فراهم نمودن آتش پرحجم به یاری خدا دشمن به بن‌بست رسیده و ناامید گردد.

- بند (۴) موضوع را در منطقه دنبال خواهیم کرد و انتظار می‌رود که بندهای دیگر نامه را در منطقه و به سرعت پیگیری تا ان شاء... انهدام بیشتری از دشمن بعثی صورت گرفته و ضربات مهلکی بیش از پیش بر او وارد سازیم.

با تشکر

فرماندهی کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

محسن رضایی

از طرف: علی شمخانی»

مفصلاً توضیح داده و سپس طرح‌های آتش و عملیات ضد آتشبار و محل دیدگاه‌ها و کیفیت ارتباط و تله‌های آتش و نحوه کنترل تاکتیکی آتشبارها و انجام تمرکز آتش در دفع حرکات دشمن ارائه گردید.

گروه مذکور نه تنها کوچکترین اشکال و نقصی را مشاهده و طرح نمودند، بلکه ابتکارات و تجارب جدیدی را، که برادران سپاه در کاربرد توپخانه استفاده نموده بودند، جهت استفاده در کمیته‌های آموزشی خود یادداشت می‌نمودند. در غروب همان روز برادران، منطقه را ترک نموده و مجدداً به روز ۶۵/۲/۸ در قرارگاه خاتم ۱ حاضر گردیده و پس از انعقاد جلسه‌ای با نماینده لجستیک تک سپاه، برادر آبرومند، علی‌رغم اصرار مسئولین سپاه به اینکه چون همان شب عملیات در شرف وقوع می‌باشد و حضور برادران ارتش تا روز بعد مطالب بسیاری را از قدرت آتش دشمن و خودی و نحوه به‌کارگیری توپخانه روشن خواهد گردید، ایشان بدون نتیجه‌گیری از این بازدید در حالی که فقط کمتر از دو روز در منطقه حضور داشتند، همان شب به مأموریت خود پایان داده، از منطقه خارج گردیدند.

لازم به توضیح است به علت اینکه برادران ارتش برنامه بررسی و بازدید را طبق موارد تعیین شده ادامه نداد، حاضر به بررسی روی زمین نگردیدند؛ لذا توافق لازم در تهیه گزارش مشترک حاصل نگردید و نظریات توپخانه سپاه به طور جداگانه به شرح زیر اعلام می‌گردد.

عواملی که سبب کاهش توان رزمی توپخانه ارتش گردیده، به قرار زیر می‌باشد:

- نارسایی تعمیراتی: توان تعمیراتی ارتش در منطقه کافی نبوده است و قطعات یدکی در حد نیاز موجود نمی‌باشد. در موارد متعددی توپ به علت فقدان قطعات ساده‌ای، مثل: قفل آتش و یا فنر سوزن و غیره از کار افتاده و بدین ترتیب مطابق مدارک ارائه شده به برادران، توپخانه ارتش حدود ۴۵٪ قبضه آماده دارد.

- کمبود مهمات: مهمات خرج قوی ۱۳۰ م. م که مربوط به برد ۲۷ - ۱۸ کیلومتر می‌باشد، از اول عملیات به نسبت ۱/۷ (یک هفتم) واگذار گردیده و نیز اخیراً بیش از یک ماه نیز اصلاً خرج قوی واگذار نشده و عملاً در جاده استراتژیک فاو - بصره، که محل عمده تجمع یگان‌ها و قرارگاه‌ها و توپخانه‌های دشمن می‌باشد، حجم آتش، فوق‌العاده کاهش

جنوب) و ۸- سرهنگ ۲ افراز (فرمانده گروه ۲۲ توپخانه)، پس از تماس و هماهنگی تلفنی در مورخه ۶۵/۲/۵ در قرارگاه خاتم ۱ حضور پیدا نموده و جلسه‌ای با حضور برادران ارتش و برادر رحیم صفوی (جانشین خاتم ۱) و اصغر کاظمی (عملیات خاتم ۱) و برادر یعقوب زهدی (جانشین توپخانه خاتم ۱) و برادر میرصفیان منعقد گردید و پس از خیرمقدم و ارائه توضیحات کلی، برنامه کار هیأت به شرح زیر تعیین گردید:

۱. توجیه برادران ارتش نسبت به منطقه عملیات «والفجر ۸» و مراحل عملیات، استعداد دشمن و خودی، گسترش توپخانه خودی و نحوه دسته‌بندی تاکتیکی آن در روی نقشه.
۲. بازدید از مناطق آزادشده فاو و توجیه در روی زمین.
۳. بازدید از مراکز تطبیق آتش و طرح‌های پشتیبانی آتش و مواضع توپخانه.
۴. جلسه با لجستیک سپاه و بررسی موارد مربوطه.
۵. جمع‌بندی کلی و ارائه راه‌کار جهت بالا بردن بهره‌دهی یگان‌های توپخانه و برآورد نیاز توپخانه منطقه در اجرای بند یک، همان شب جلسه‌ای به مدت ۳ ساعت برگزار و ضمن ارائه توضیحات لازم به سوالات حاضرین پاسخ داده شد. برادران ارتش در انتهای بحث از روی نقشه منطقه را بررسی و اظهار نمودند که حدود دوازده کیلومتر خط پدافندی می‌باشد که با حداکثر دو لشکر قابل پوشش بوده و شانزده گردان توپخانه نیز قادر به فراهم نمودن پشتیبانی آتش مناسب می‌باشد. در پاسخ به عرض برادران رسید که برآورد نقشه‌ای دارای اعتبار قطعی نبوده و حضور در منطقه برای بررسی واقعی زمین و دشمن از نظر استعداد نیرو و توپخانه بوده و خط پدافندی‌ای که روی نقشه ۱۲ کیلومتر به نظر می‌رسد، در روی زمین متجاوز از ۲۵ کیلومتر می‌باشد و دشمن هجده تیپ فقط در خط پدافندی خود گسترش داده است؛ ولی این شیوه بررسی مورد قبول برادران قرار نگرفت و حاضر به اجرای بند ۲ - یعنی بازدید از منطقه - نشدند. روز بعد (س ۶۵/۲/۶) به اتفاق برادران ارتش از مرکز تطبیق گروه ۱۵ خرداد (عمل کلی خاتم ۱) و گروه ۶۳ خاتم (عمل کلی در محور آبادان تا خسروآباد) و مراکز تطبیق قرارگاه‌های نجف و کربلا بازدید به عمل آمد. در کلیه بازدیدها پس از انجام جلسه معارفه برادران مسئول تطبیق سپاه، گروه بازدیدکننده را از روی نقشه وضعیت توجیه نموده و هر کدام از آتشبارهای زیر امر را از نظر موضع، قبضه‌ها، مهمات و کیفیت،



سلام علیکم:

محترماً، پیرو نامه شماره ۲۵۵۷ - ۲ دف ۶۴/۱۲/۲۹ و ۱۱۶۲ - ۱ - ف ک ۶۵/۱/۱۷ و راجع به یگان‌های توپخانه مأمور از ارتش، موارد زیر به استحضار می‌رساند:

(۱) باتوجه به اینکه مهمات خرج قوی توپ «۱۳۰ م. م» و واگذاری به توپخانه ارتش از اول عملیات فوق‌العاده ناچیز بوده و عملاً ۵ گردان توپخانه «۱۳۰ م. م» ارتش مواقعی که سپاه قادر به تعویض خرج ضعیف با خرج قوی می‌شد، مأموریت محدودی را انجام داده و در غیر این صورت کارآیی لازم را نداشتند و علی‌رغم اینکه در جلسه منعقد مورخه ۶۵/۱/۳ از طرف ریاست محترم ستاد خاتم (ص) به وزیر محترم دفاع ابلاغ گردید تا در اسرع وقت نسبت به انتقال و واگذاری انواع خرج اقدام شود؛ ولی تا امروز فقط در یک نوبت به تعداد ۷۰۰۰ گلوله از جمع ۴۰۰۰۰ گلوله به نقاط آماد جنوب انتقال داده شده (بنا به اعلام نزاجا در نامه شماره ۶۵/۲/۱۶۱/۱۴۱۲/۵ از توپخانه به تعداد یگان‌های مستقر در جنوب این رقم بسیار ناچیز بوده و در واقع کمتر از مناطق غرب و شمال غرب سهمیه داشته است که اگر همه سهمیه جنوب را به پنج گردان ارتش واگذار می‌کردند، باز قادر به جوابگویی نبودند.

(۲) مهمات کاتیوشا نیز از مدت‌ها پیش به تنها گردان مأمور از ارتش واگذار نگردیده است و قادر به هیچ‌گونه مأموریتی نمی‌باشند.

(۳) علی‌رغم درخواست‌های مکرر مبنی بر معرفی نماینده تام‌الاختیار از لجستیک نزاجا جهت نظارت و پیگیری کارهای تعمیراتی، تا به حال هیچ‌گونه اقدامی صورت نگرفته، هیچ‌کنترلی بر نحوه عملکرد یگان‌ها و اکیپ‌های تعمیراتی وجود ندارد و روز به روز از تعداد قبضه‌های موجود در منطقه کاسته شده، به عللی از منطقه خارج می‌گردند.

(۴) متأسفانه در بعضی مواضع مشاهده شده است که در نحوه پشتیبانی و تعمیراتی و ... از یگان‌های توپخانه در منطقه تفاوت‌هایی وجود دارد و به یگان‌های تحت کنترل این قرارگاه کمتر از مناطق دیگر رسیدگی می‌شود؛ از جمله: گردان ۳۴۳ توپخانه زمانی که در کنترل عملیاتی این قرارگاه بوده، موجودی توپهای سالمش به صفر رسیده بود؛ ولی به محض رهاسازی این گردان، ۱۰ قبضه توپ

پیدا نموده است؛ همچنین کاتیوشا نیز از ۶۵/۱/۸ دچار محدودیت مهمات گردیده، مهمات روز آماد آن به چهل موشک تقلیل پیدا نموده که بر اساس نامه کتبی فرمانده گردان کاتیوشا، همان مقدار نیز - علی‌رغم مراجعات مکرر به نقاط آمادی - تحویل نگردیده است و یک ماه اخیر کاتیوشا فاقد مهمات بوده است.

- ضعف آموزشی: در اکثر آتشبارهای ارتش مسئولین هدایت آتش و قبضه، فاقد آموزش لازم بوده و به طور تجربی در منطقه توجیه شده‌اند؛ لذا کارآیی و ورزیدگی کافی را نداشته، در روانه کردن قبضه‌ها و مجیز کردن طرح تیر و یا چیدن مهمات و بستن ماسوره و موارد دیگر دارای اشکالاتی می‌باشند و این امر موجب نزول کیفیت و دقت کار و ائتلاف مهمات و آسیب‌دیدگی توپ می‌گردد.

(۳) چون مقام مسوول و صاحب اختیاری از لجستیک ارتش برای رسیدگی به امور لجستیکی و مهمات و تعمیرات یگان‌های توپخانه در منطقه حضور ندارد، انجام سریع و منظم تعمیرات و تأمین قطعه صورت نمی‌گیرد و کنترل و پیگیری مناسب اعمال نمی‌گردد.

(۴) به علت اینکه مرجع و مقامی از ارتش جهت رسیدگی به موارد تخلفات کاری و انضباطی یگان‌ها و برخورد با کم‌کاری و افراد خاطی و یا بهانه‌هایی که در این رابطه عنوان می‌گردد وجود ندارد، این مطلب نیز تأثیر به‌سزایی در نزول راندمان کار یگان‌های توپخانه داشته است.

والسلام

توپخانه ق خاتم‌الانبیا(ص)

حسن شفیق‌زاده»

- همچنین آقای علی شمخانی، فرمانده نیروی زمینی سپاه، در ۶۵/۳/۸ در نامه‌ای به فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) نوشت:

«بسمه تعالی

به: فرماندهی قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) تاریخ: ۶۵/۳/۸
از: فرماندهی نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شماره: ۱۶۴ - ۱/ط
موضوع: توپخانه پیوست: ۳ برگ
طبقه‌بندی: سری

را جان برکف و گوش به فرمان در اختیار دارید و هدایت و ارشاد ولی فقیه و مرجع عالی قدر تقلید را راهنما. مجموعه شرایط حاکم بر منطقه و جهان، فرمان حرکت الامه تاریخ را به دست شما سپرده و کاروان عظیم رهروان راه خدا به دنبال واحد تحت فرمان شما در حرکت است؛ به پیش می‌تازید و کاروانیان را به دنبال خود می‌کشانید. توجه داشته باشید که دشمن سخت در هراس است و تمام حرکاتش تحت تأثیر این وحشت شکل می‌گیرد؛ فرارش، حمله‌اش، تسلیمش و یا مقاومتش. و شکستن خطوط مستحکم دشمن در عملیات کربلای ۴ در سخت‌ترین مواضع، گواه روشن و صادق ماست. می‌بینید که رزمندگان اسلام آنان را همچون کرباس، پاره می‌کنند و در اولین هجوم، سنگ‌های پولادینش را تصرف می‌نمایند و طبیعی است که دشمن تحت فشار و تهدید فرماندهان قسی‌القلب خود در ساعات اولیه، حرکات مذبوحانه‌ای در جهت حفظ و یا بازپس‌گیری سنگر خود داشته باشد.

نقش مهم و اساسی فرماندهی و سپاس نعمت بزرگ الهی و ادای حق این رزمندگان ایثارگر این است که در لحظات سرنوشت‌ساز، درست هدایت شوند، تا امواج ضعیف و کم‌دوام تلاش مذبوحانه دشمن روبه‌شکست را پشت سر بگذارند و بی‌شک پس از رفع این امواج، راه پیشرفت و تداوم جهاد هموارتر خواهد بود. انتظار ما این است که در آینده شاهد بهره‌گیری فراوان از تجربه‌های ارزنده باشیم و گام‌های مهم‌تری در جهت ادامه‌ی تهاجم پس از کسب پیروزی‌های اولیه و به دست آوردن سرپل، برداشته، اجازه ندهیم دشمن پس از از دست دادن سنگر و به هم خوردن تعادلش، مجدداً به سنگر خود برگردد.

نماینده امام (ره) در شورای عالی دفاع
۶۵/۱۰/۱۲

۱۳۰ م. م. تعویض لوله می‌شود. این عمل زمانی انجام می‌گیرد که: اولاً: ۵ گردان توپخانه «۱۳۰ م. م.» این قرارگاه نیز نیاز به لوله داشتند. ثانیاً: تقدم آماده‌نگهداشتن یگان‌های توپخانه با منطقه «والفجر ۸» بود.

با نگرشی به موارد بالا جهت مقابله با تک‌گسترده دشمن در منطقه، که برخلاف روزهای اول عملیات شناختی از ما و منطقه دارد، با برنامه‌ریزی دقیق و آماده‌سازی زمین انجام خواهد گرفت؛ بنابراین موارد زیر پیشنهاد می‌گردد: (۱) تقدم تأمین قطعات و تعمیرات یگان‌های توپخانه با منطقه «والفجر ۸» باشد، تا یگان‌ها آمادگی نسبی در مقابل تک‌دشمن داشته باشند.

(۲) روز آماد مهمات در مناطق پدافندی به شکلی تعدیل شود و یگان‌ها پاسخگوی نیاز منطقه باشند.

(۳) نماینده تام‌الاختیار از لجستیک نزاچا در این قرارگاه مستقر شده تا موارد محوله را پیگیری نموده و مشکلات یگان‌ها را رفع نماید.

در پایان ضمناً آمار قبضه‌های حاضر به کار یگان‌ها به پیوست تقدیم می‌شود.

و من... التوفیق

فرماندهی نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
علی شمخانی»

- وی در ادامه، نیازهای منطقه از جهت مهمات و امور تعمیراتی توپخانه را برشمرد و در انتها گوشزد کرد. به هر حال، واحد توپخانه همچنان به فعالیت‌های مؤثر خود در جبهه‌های جنگ ادامه داد و روز به روز بر توانمندی‌های خود افزود؛ به طوری که پس از عملیاتی «والفجر ۴»، آقای هاشمی رفسنجانی فرمانده قرارگاه خاتم الانبیاء (ص) پیامی را به شرح زیر ارسال کرد:

«بسم... الرحمن الرحیم

مجلس شورای اسلامی

فرمانده بزرگوار، برادر حسن شفیق‌زاده

مبارکتان باد این نعمت مقام هدایت صالح‌ترین انسان‌های تاریخ به سوی اهداف حق و آسمانی. توجه و سپاس این نعمت بزرگ با پاسداری صحیح و ایفای حق شایسته آن مقدور است. توجه به اینکه شریف‌ترین بندگان صالح خدا